

Piezīmes un atsauces Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1381
Suga:	<i>Dicranum viride</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0536600
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Lubāna mitrājs
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	2.03.2023.
Vispārējās piezīmes:	<p>Zaļā divzobe ir Holarktikas reģionam raksturīga lapu sūna, kura sastopama Ķīnā, Kaukāza reģionā, Krievijā, Korejā, Japānā, Ziemeļamerikā, Eiropas ziemeļu un centrālajā daļā, tai skaitā Norvēģijā un Baltijas jūra reģionā, ļoti reti Eiropas rietumu daļā (Latvijas Dabas..., 2021).</p> <p>Zaļā divzobe ir divmāju suga un sporofitus veido reti, tā pamatā vairojas veģetatīvi ar lūstošiem lapu galiem, kas ir galvenā sugas noteikšanas pazīme dabā. Visbiežāk aug noēnotos vecos mežos kā epifīts uz lapu kokiem, retāk uz skujkokiem, retos gadījumos suga var būt sastopama arī uz smilšakmens atsegumiem, akmeņiem un augsnes. Latvijā zaļā divzobe ir izplatīta nevienmērīgi visā valsts teritorijā, tomēr lielākā daļa atradņu koncentrējas valsts austrumu daļā, savukārt Kurzemē atradņu skaits ir ievērojami mazāks (Latvijas Dabas..., 2021).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>5848</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no 2021. g. un 2022. g. sugas uzskaites, kas veikta projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros (Latvijas Dabas..., 2021) un topošā dabas lieguma “Lubāna mitrājs” dabas aizsardzības plāna izstrādes ietvaros (Enviroprojekts, 2022). 2021. g. un 2022. g. sugas uzskaitē populācijas minimālais vērtējums ir 570 cm², bet maksimālais – 60 000 cm². Starp populācijas minimālajiem un maksimālajiem vērtējumiem rēķināts vidējais ģeometriskais (funkcija “GEOMEAN”).</p> <p>Sugas pirmajā monitoringā (monitoringu veica S. Ikauniece, D. Marga, V. Kreile un B. Bambi) 2011. gadā populācijas vērtējums bija 920 cm² (Latvijas Dabas..., 2021).</p> <p>2015. gadā projekta “Sūnu un lokanās najādas <i>Najas flexilis</i> monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai” ietvaros sugas</p>

Lauks	Paskaidrojums																																										
	<p>monitoringu “Lubāna mitrājā” veica A. Mežaka. Zaļās divzobes populācija novērtēta ar 139 cm² (Latvijas Botāniķu., 2015).</p> <p>2021. gadā sugas izpēti “Lubāna mitrājā” projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros veica E. Oļehnoviča. Sugas minimālā populācija vērtēta ar 544 cm², bet maksimālā – ar 60 000 cm² (Latvijas Dabas., 2021). 2022. gadā E. Oļehnoviča “Lubāna mitrāja” dabas aizsardzības plāna izstrādes ietvaros konstatējusi vēl trīs jaunas zaļās divzobes augšanas vietas, kā rezultātā sugas minimālās populācijas vērtējums patlaban pieaudzis līdz 570 cm², bet sugas maksimālās populācijas vērtējums saglabājies nemainīgs – 60 000 cm² (Enviroprojekts, 2022).</p>																																										
Unit_CV	<p>Kvadrātcentimetri</p> <p>Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m² vai cm² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).</p>																																										
Habitat	<p>Cits</p> <p>Zaļā divzobe DL “Lubāna mitrājs” līdz šim konstatēta gan teritorijās, kas atbilst ES aizsargājamiem mežu biotopiem, gan arī vietās, kas neatbilst ES aizsargājamā biotopa statusam, tādēļ pie “Habitat” norādīta atzīme “cits”.</p>																																										
Annex I	Na																																										
Annex I_area_USE	Na																																										
Other_area_USE	<p>14,16</p> <p>Zaļā divzobe DL “Lubāna mitrājs” teritorijā sastopama 10 poligonos, kuru kopējā platība ir 14,16 ha. Sugas dzīvotnes laukumu platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1. - 4. attēls), pamatojoties uz līdzšinējiem sugas pētījumiem šajā teritorijā.</p>																																										
OK_DEN	<p>Zaļās divzobes populācijas segumi (seguma mērvienība – cm²/ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais blīvums, bet ar oranžo krāsu attēlota konkrētā Natura 2000 teritorija.</p> <table><tr><th>N2000 vieta</th><th>CV_DEN, cm²/ha</th><th>Segums</th></tr><tr><td>Cirīša ezers</td><td>7180.28</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Pilskalnes Siguldiņa</td><td>1949.52</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ķemeru nacionālais parks</td><td>571.37</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Lubāna mitrājs</td><td>413.00</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Gaujas nacionālais parks</td><td>264.63</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Jašas-Bicānu ezers</td><td>184.46</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Jaunanna</td><td>181.82</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Ruņupes ieleja</td><td>165.45</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Starinas mežs</td><td>122.04</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Aizkraukles purvi un meži</td><td>116.67</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Barkavas ozolu audze</td><td>92.70</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Moricsalas dabas rezervāts</td><td>92.23</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Zilaiskalns</td><td>47.42</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 vieta	CV_DEN, cm ² /ha	Segums	Cirīša ezers	7180.28	Augsts	Pilskalnes Siguldiņa	1949.52	Augsts	Ķemeru nacionālais parks	571.37	Augsts	Lubāna mitrājs	413.00	Augsts	Gaujas nacionālais parks	264.63	Augsts	Jašas-Bicānu ezers	184.46	Augsts	Jaunanna	181.82	Augsts	Ruņupes ieleja	165.45	Augsts	Starinas mežs	122.04	Augsts	Aizkraukles purvi un meži	116.67	Augsts	Barkavas ozolu audze	92.70	Optimāls	Moricsalas dabas rezervāts	92.23	Optimāls	Zilaiskalns	47.42	Zems
N2000 vieta	CV_DEN, cm ² /ha	Segums																																									
Cirīša ezers	7180.28	Augsts																																									
Pilskalnes Siguldiņa	1949.52	Augsts																																									
Ķemeru nacionālais parks	571.37	Augsts																																									
Lubāna mitrājs	413.00	Augsts																																									
Gaujas nacionālais parks	264.63	Augsts																																									
Jašas-Bicānu ezers	184.46	Augsts																																									
Jaunanna	181.82	Augsts																																									
Ruņupes ieleja	165.45	Augsts																																									
Starinas mežs	122.04	Augsts																																									
Aizkraukles purvi un meži	116.67	Augsts																																									
Barkavas ozolu audze	92.70	Optimāls																																									
Moricsalas dabas rezervāts	92.23	Optimāls																																									
Zilaiskalns	47.42	Zems																																									

Lauks	Paskaidrojums			
	Vjadas meži	42.96	Zems	
	Rāznas nacionālais parks	15.25	Zems	
	Raudas meži	8.90	Zems	
	Augstroze	2.18	Zems	
	Vestiena	1.93	Zems	
	Augšzeme	1.35	Zems	
OPT_DEN	Optimālais segums izvēlēts, balstoties uz eksperta viedokli, salīdzinot sugas segumus visās Natura 2000 teritorijās, kur suga sastopama. Par optimālo segumu izraudzīts Moricsalas dabas rezervāta segums – 92,23 cm ² /ha (zemākais no optimālajiem segumiem). DL “Lubāna mitrājs” segums ir viens no augstākajiem starp visām N2000 teritorijām, kur suga sastopama.			
OK_NEW	Nē.			
AREA_NEW	0			
OK_INT	Nē. Jautājumu par indivīdu translokāciju izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U2.			
IND_INT	0			
Papildus nosacījumi	2021. gada monitoringa laikā suga ir atrasta uz ievērojami lielāka koku skaita, salīdzinot ar iepriekšējām uzskaitēm, kas liecina par to, ka suga dabas lieguma teritorijā veiksmīgi izplatās, tai ir labvēlīgi apstākļi un piemēroti biotopi. Sugas dzīvotnes stāvoklis teritorijā ir labs līdz izcils. Šobrīd sugas atradnēm dabas liegumā nav nepieciešami apsaimniekošanas pasākumi (Latvijas Dabas., 2021). Nepieciešams nodrošināt neiejaukšanās režīmu.			
Cits lauks				

Izmantotā literatūra

Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

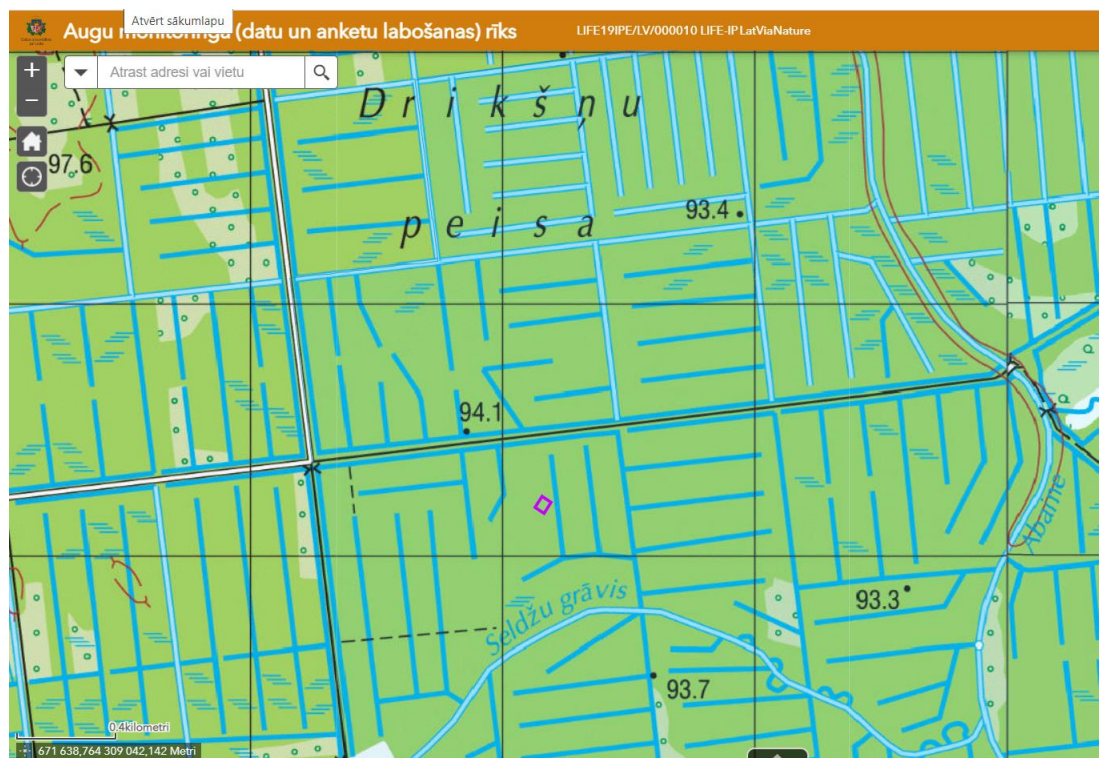
Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”.

Enviroprojekts, 2022. Dabas lieguma “Lubāna mitrājs” dabas aizsardzības plāns 2023. – 2035. gadam. Plāna redakcija sabiedriskajai apspriešanai 2022. g. 30. decembris. Rīga, 345 lpp.

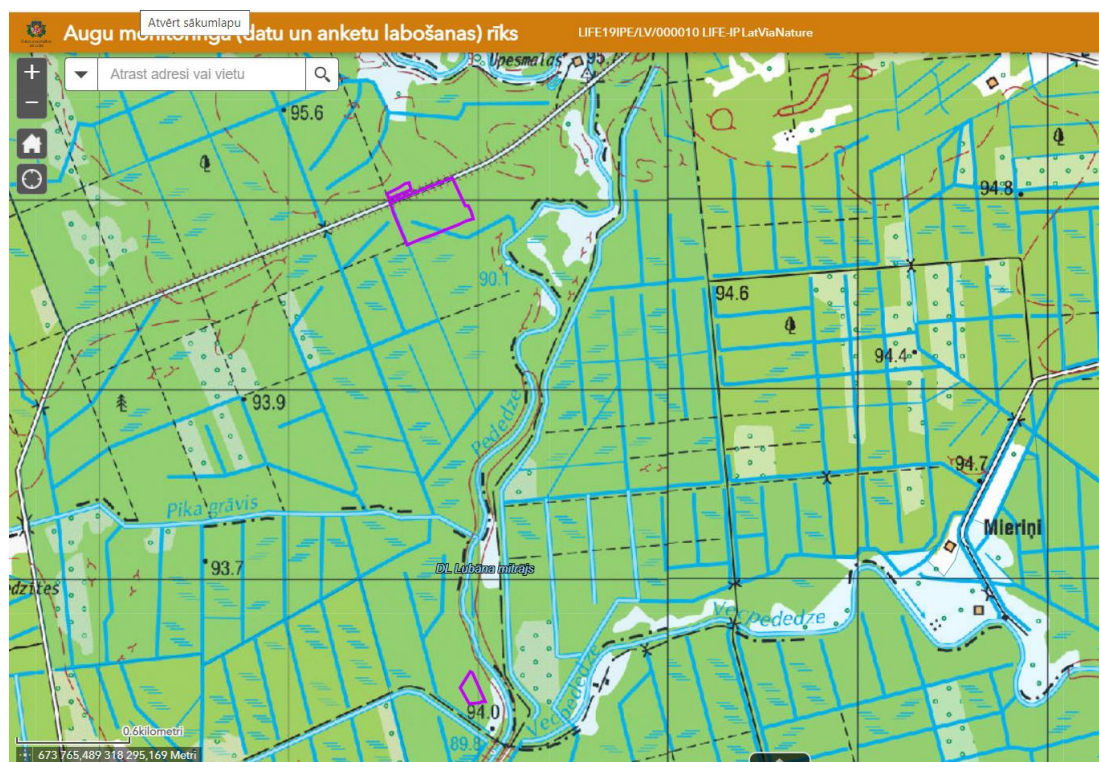
Latvijas Botāniķu biedrība. 2015. Sūnu un lokanās najādas *Najas flexilis* monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai. Atskaite iepirkuma līguma Nr. 7.7./71/2015-P ietvaros. Rīga, 24 lpp.

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

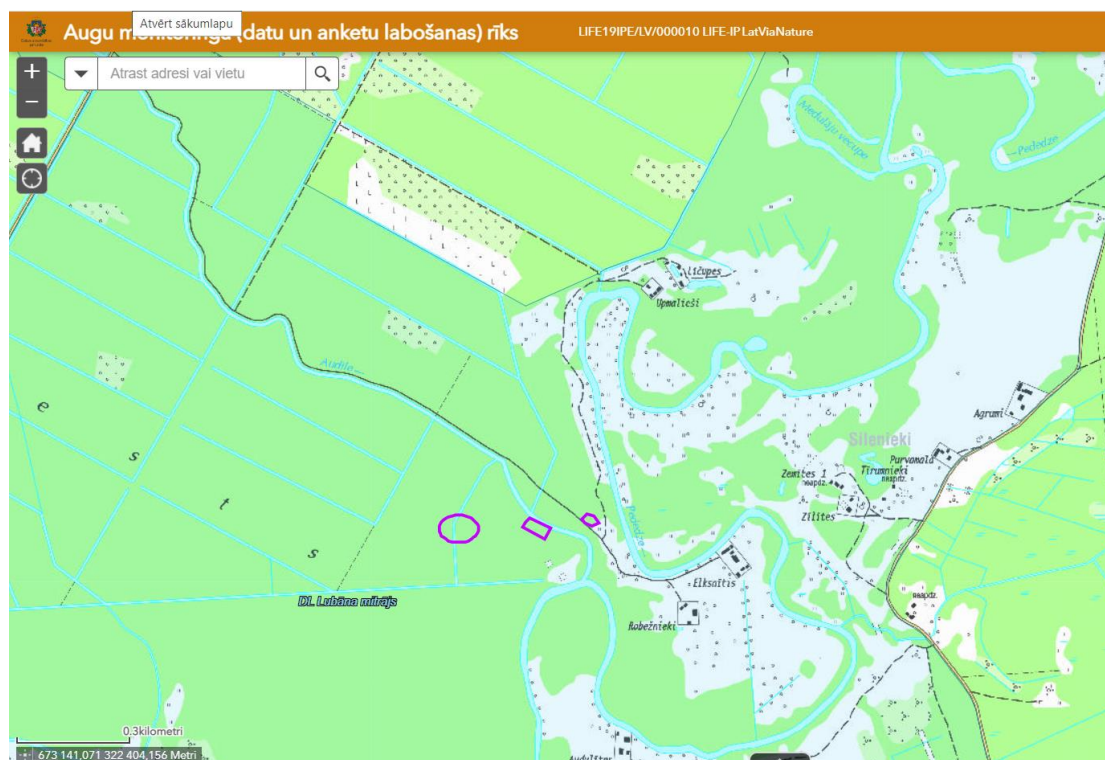
Natura 2000 SDF – Lubāna mitrājs. Skatīts 20.02.2023. Pieejams: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0536600>

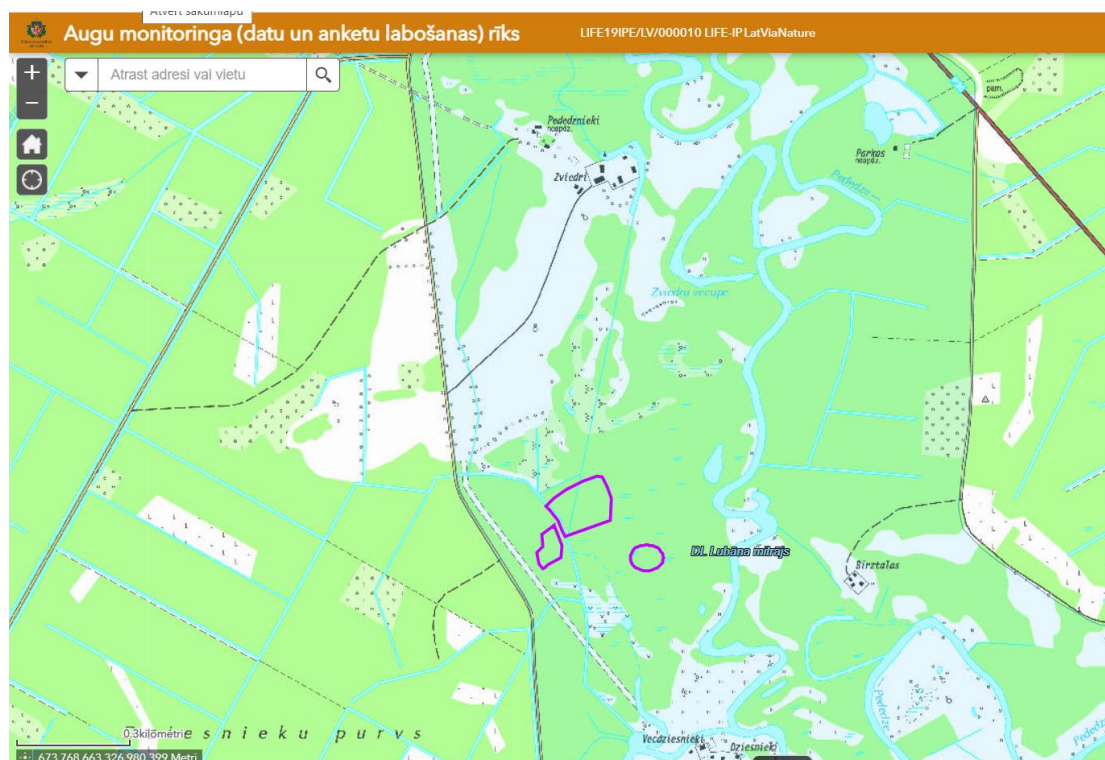
1.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēlots zaļās divzobes dzīvotnes laukums DL “Lubāna mitrājs”. Ekrānšāviņš uzņemts 28.02.2023.

2.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi DL “Lubāna mitrājs”. Ekrānšāviņš uzņemts 28.02.2023.

3.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi DL “Lubāna mitrājs”. Ekrānšāviņš uzņemts 28.02.2023.

4.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēloti zaļās divzobes dzīvotnes laukumi DL “Lubāna mitrājs”. Ekrānšāviņš uzņemts 28.02.2023.